

Motion till riksdagen
2010/11: MJ226

av **Betty Malmberg (M)**

Ekologisk produktion och konsumtion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagen inte bör fastställa nationella mål för ekologisk produktion och konsumtion.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre information och förtydliganden om vilka möjligheter som finns att kräva att svensk miljö- och djurskyddslagstiftning ska följas vid offentlig upphandling.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 2 hänvisat till FiU.

Motivering

Ända sedan 1994 har riksdagen satt upp mål för att stimulera den ekologiska odlingen i landet. Hur stor andel av jordbruksmarken som ska brukas med ekologiska förtecken har sedan dess ökat på successivt, och 2006 beslutade riksdagen att dessutom införa mål för den offentliga konsumtionen. Beslutet innebar att minst 20 % av landets jordbruksmark ska drivas ekologiskt och att kommunernas och landstingens inköp av ekologiska livsmedel ska uppgå till 25 %. Målen ska vara infriade senast i år, det vill säga 2010.

Organisationen Ekologiskt Forum har nyligen presenterat en strategi för hur de vill öka produktionen och konsumtionen av ekologiska livsmedel. Strategin är utarbetad i samråd med en mängd intressenter såsom Sveriges Kommuner och Landsting, Ekologiska Lantbrukarna, Naturskyddsföreningen, LRF, Jordbruksverket samt representanter från handel och industri, offentliga sektorn och från rådgivningen. Detta är utmärkt, så till vida att det är fristående intressenter som driver frågan om hur de ska öka konsumtionen och produktionen av ekologiska produkter. Det här är nämligen en fråga för intressenterna själva att hantera och ingen nationell angelägenhet. Riksdagen bör därför inte anta några nya mål på området.

Detta är viktigt också därför att dylika nationella mål kan skapa en förtäckt känsla av att ekologisk produktion och ekologiskt odlade livsmedel skulle vara mycket bättre för miljön och hälsan än de livsmedel som produceras i konventionell odling. Det är en olycklig och orättfärdig motsättning som målas upp för konsumenterna, i synnerhet som det svenska jordbruket idag är världsledande på såväl miljöområdet som djurskyddsområdet.

Dessutom finns det inte någon entydig forskning som visar att den totala miljönyttan blir bättre med ekologisk odling. Tvärtom har ett antal forskare vid Sveriges lantbruksuniversitet hävdats motsatsen. De hävdar också att ekoodling i stor skala leder till att vi inte klarar att mätta jordens befolkning, vilket kommer att försvåras ytterligare eftersom vi dessutom producerar allt mer bioenergi på åkrarna.

Under åren har det betalats ut mycket stödpengar till ekoproducenterna. Det första statliga stödet lanserades redan för 30 år sedan, men trots att det ekonomiska stödet lockat många att ställa om till ekologisk produktion drivs fortfarande ca 80 procent av odlingsarealen konventionellt. Detta trots att producentpriset för ekologiska jordbruksprodukter är betydligt högre än för konventionella produkter och att lönsamheten i ekologisk produktion är god och i många fall bättre än i konventionell livsmedelsproduktion.

Allt fler gör idag anspråk på Sveriges och världens jordbruksmark. Spannmålslagren i världen minskar samtidigt som den växande befolkningen ökar efterfrågan på densamma. Oljebristen och ett växande klimathot ökar efterfrågan på biobränslen, kommunerna vill ha tomtmark för att få nya invånare etc. Vi måste alltså odla mer och effektivare för att klara vår miljö och mätta den växande befolkningen. Att i det läget sätta upp nationella mål för hur stor andel av jordbruksproduktionen som måste vara ekologisk är fel. I synnerhet som vi vet att den ekologiska odlingen bara förmår att producera ca 60 procent av en normalskörd vid konventionell odling, vilket i sin tur leder

Fel! Okänt namn på

till att miljöpåverkan per kilo producerat livsmedel blir minst lika stor som vid konventionell odling.

För oss som tror på marknadskrafterna är det självklart att det ska finnas ekologiska livsmedel eftersom konsumenterna efterfrågar det. Men under-tecknad tycker inte att det är ekonomiskt försvarbart att snedvrیدا konkurren-sen med subventioner respektive straffavgifter på endera produktionsformen. Inte heller kan det vara acceptabelt att en fjärdedel av de varor skolkök och sjukhuskök runt om i landet köper ska vara ekologiskt producerade, när det kan finnas konventionellt odlade grödor i närområdet. Det är inget mindre än en skandalös dubbelmoral att sätta mål som kan legitimera att det fraktas mat runt halva jordklotet, bara för att den är ekomärkt, då närodlade produkter finns att tillgå. Eftersom inköpsmål för ekologiska produkter dessutom torde fördyra matinköpen för den offentliga verksamheten gör riksdagen därvid också ett allvarligt intrång i den kommunala beslutanderätten. Jag anser där-för att inga nya nationella mål ska fastställas för vare sig ekologisk produkt-ion eller konsumtion.

För det fall vi vill reglera det kommunala självbestämmandet anser jag att man skulle uppnå betydligt större miljönytta och djurhälsa om vi i stället kräver att livsmedel som köps för skattemedel skall vara producerade i enlig-het med svensk miljö- och djurskyddslagstiftning.

Stockholm den 18 oktober 2010

Betty Malmberg (M)